

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadóhivatalban átvéve:
 Egész évre... 16 kor.
 Negyedévre... 4 "

Helyben hához hozva:
 Egész évre... 20 kor.
 Negyedévre... 5 "

Vidékre postán szállítva:
 Egész évre... 24 kor.
 Negyedévre... 6 "

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hétfő és
 ünnep utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Nagyvárad, Apáczai-utca 3.

A szerkesztőség kéziratok visszaadását
 vagy megőrségre nem vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a
 kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 8 fillér.

Magyarok külföldön.

A budapest—ferencvárosi torna-klub kedves meglepetést szerzett Magyarországnak. Újév előtt a németországi legelső labdarugó csapatokat verte meg, tegnapelőtt pedig a labdarugók ősi hazájában Angolország fővárosában szereztek dicőseget a magyar névnek. Annyi bizonyos, hogy az a 10 ferencvárosi fiatalember két hét alatt Magyarországot külföldi jó hírnevének megszerzése érdekében többet tett, mint sok hivatalos testület együtvéve.

Magyarország hírnevét eddig külföldön a banksalók, borhamisítók és a leánykereskedők terjesztették. Persze az ilyen hírnevterjesztésből nem igen kérünk. Évszázadok óta a legnagyobb bajunk az, hogy külföldön, ahol ismernek bennünket, azt hiszik rólunk, hogy itt minden egészségtelen, hogy itt minden romlott. A ferencvárosiak labdarugó győzelme nyomán sokaknak a nézete meg fog változni. Sportgyőzelem egészséges testről tesz tanubizonyságot, azt a régi jó közmondást pedig, hogy egészséges testben lakik egészséges lélek, eddigelé nem igen cáfolták meg. A ferencvárosiak győzelme a külföld szemében tehát annyit jelent, hogy Magyarországon nemcsak

Engenek, nemcsak Kecskeméthyek vannak, hanem ép testű és ép lelkű emberek is.

Szó sincs róla, hogy a ferencvárosiakon kívül még egész sereg intézményünk és emberünk van, aki iparkodik a külföldet jó véleményre hangolni irányunkba. Ámde sajnos, igen sokan vannak olyanok is, akik unos-untalan befeketitenek bennünket a nyugati országok lakói előtt. Sőt talán többen vannak az utóbbiak, éppen ezért becses és fölöttébb értékes előttünk a Ferencvárosi Torna Club külföldi szereplése. Az a 10—20 gól, amit a ferencvárosi fiúk rugtak, egyenesen a szivekbe irányzott lövés volt. Lehet, hogy a németek és angolok pirultak a veszteségen és bosszankodtak is nagymértékben, de mikor az első keserűség eloszlik s amikor a lelkeken győzedelmeskedik az igazságérzet, ők is úgy fognak gondolkodni: mégis csak derék fiúk ezek a magyarok! Így gondolkodtunk mi is, akik a napokban reménykedő szívvvel vártuk a magyar fiúk szerepléséről beszámoló táviratokat.

Aki ismeri a labdarugó sport technikáját, az tudja jól, hogy a győzelmet nem kizárólag csak a testi ügyesség, az erős láb, a biztos szem és jó tudó biztosítja, ezekhez okvetlenül kell még egy

igen fontos kellék: az összjáték. E nélkül nincs győzelem. A labdarugóknak ismerniök kell egymás gondolatát, ki kell találniok egymás akaratát, vagyis magyarul mondva össze kell tartaniok egy szívvel, egy lélekkel kell játszaniok. Szükségük van nagy mértékben fegyelmezettségre. A külföldi fényes győzelmek tehát azt bizonyítják, hogy akad ebben az országban is még elegendő ember, aki megtudja tanulni az összetartást, a fegyelmezettséget. Vajha a ferencvárosi club, az F. T. C. labdarugó csapata külföldi fényes szereplése után végig menne az országban és fáradhatatlanul hirdetné az összetartás szükségességét, az összetartásban rejlő óriási nagy anyagi erkölcsi erőt.

De nem. Azt hisszük, erre sincs szükség. Maga a győzelem hatása is eléggé nevelő hatású lesz.

Lesz ezenkívül még egy igen jó hatása a külföldi labdarugó győzelmeknek. Ismét lendíteni fog egyet a magyar testnevelés ügyén. Nem panaszkodunk, az utóbbi években a magyar testnevelés ügye gyönyörűen fejlődött, de azért még mindig van sok kívánni való. Még mindig több az olyan jogász, aki kártyákkal és biliárdgolyókkal játszik, nem pedig marhabőrrel bevont footballal. Az ifjuság

„TISZÁNTÚL” TÁRCZÁJA.

A horvát történetírás zátonyai.

Ezzel a címmel a dr. Borovszky Samu szerkesztésében megjelenő *Századok* című folyóirat januári füzeteiben figyelemreméltó közlemény lát napvilágot. Szerkesztője dr. Karáczonyi János váradi katonok és akadémiai tag, aki a múlt évben Tomasics Miklós horvát bánnak egyik történelmi munkáját izekre szedte s fordításait kimutatta. A tudós szerzőnek ez a cikke bizonyára lesújtó hatással lesz azokra a délibábos horvát historikusokra, akik még mindig a mesék világában élnek. Ennek a tanulmánynak azt a részét, amely azt tünteti föl, hogy miut ment végbe Horvátország meghódítása, a következőkben adjuk:

Nem ismerik Magyarország középkori történetét, hanem csak egy kicsiny szegletből nézegetnek körül a horvát történetírók, midőn a kormányzás, bíraskodás, adózás és hadakozás terén Horvát- és Dalmátországoknak adott kiváltságokból és a csupán ezen területekre célszerű intézkedésekből külön horvát király-

ságra vagy önálló nemzetre gondolnak. A magyar király a XI—XIV. századokban teljes hatalom volt. O a maga királyságából akkora területet, amennyit jónak látott, akkora loggal, amió celszerű volt, átadott fiának, testvérének, rokonának, esetleg helytartójának, de az, aki ily területet kapott, azért nem volt a magyar királytól független, külön uralkodó. 1047-től 1106-ig Magyarország keleti fele 1226—35. Erdély, 1259—70. Magyarország keleti fele általában hercegség volt, de nem volt külön állam! Még Nagy Lajos is előbb a Szepességét, azután Erdélyt adta oda hercegségül öccsének, István urnak, és csak utójjára Szlavon- és Horvátországot. A szlavon és horvát hercegeknek adott területet is a király tetszése szerint nagyobbította 3—4 dunántúli vármegyével, vagy kisebbítette. De ez mind a király hatalmából, engedelméből volt, nem pedig holmi nemzetközi szerződésből. Erdélyben 1110—1526 ig mindig más volt a kormányzás, más a törvénykezés, más az adózás, más a hadakozás módja, mint a Meszesen innen, de azért nem volt független királyság.

Nem tehetek róla, de mivel a horvát történetírók nem akarják észrevenni, kénytelen vagyok felhívni figyelmüket II. Andrásnak azon kiváltságleveleire, amelyet 1224-ben a szlavonvidéki szászoknak adott. Tessenek nyugod-

tan elolvasni! Epen azon kiváltságokat adja a király 1224-ben, amelyeket a XIV. században toldalék-készítő a horvátok részben elért, vagy elérendő kívánságainak tüntet fel. Csak egy a királytól kinevezett ispánok volt (mint a horvátoknak bánok), az alispánokat pedig ők maguk és maguk közül választhatták (mint a horvátok a zsupánokat). Egy összegben fizették az adót. Az ország határára tul viselt háborúhoz ők s kevesebb katonát adak (mint Bertalan a modrusi megyei birtokok fejében). Csak a szlavon ispán ítelt földetük (mint a horvátoknál a bán) A censust és tributumot nem fizették (mint állítólag a horvátok), földjeiket a király senkinek el nem ajándékozhatta (mint ahogy a horvátok óhajtották.) De vajon azért a szász nép külön királyság volt-e? Külön politikai nemzet volt-e?

Mindenkinek, aki a középkori történettel foglalkozik, tudnia kell, hogy a középkori műnyelv, terminologia, nem mindg pontos. Egyes oklevelek, mikor csak egyes területekről van szó s az nincs összehasonlítva más terület jogi állásával, nevezik ugyan Dalmáciát és Croatiát regnum-nak, de, hogy Magyarországgal szemben csak provincia, azaz a magyar királyság csak egy része volt, más oklevelek és írók világosan megmondják. Így a pápai kancellária, pedig a középkorban az országok egymáshoz való vi-

Weiszlovits Adolf és Fia

cég „Concordia Entreprise des Pompes Funébres“ Első nagyváradai temetkezési vállalatával és márvány művek gyárával Rákóczi-ut 13. sz. a. épült házába (a régi Apolló épülettel szemben) ÁTKÖLTÖZÖTT.

Az 1858. év óta fennálló vállalat jóakaratu pártfogását és támogatását új otthonában is kéri kiváló tisztelettel Weiszlovits Lajos.

többet emlegeti a boros és söröskancsól, mint a sulyzót.

Ennek az állapotnak meg kell szünie. Egy nemzet fejlődését, gazdasági haladását első sorban is az egészséges emberanyag biztosítja. Törekedjék tehát minden tényező arra, hogy az ifjúsággal a sport minden válfaját megkedveltesse.

Aki nem akar lapdát rugni, az szokják hozzá a nyújtóhoz és a korláthoz, vagy forgassa a kardot. Ott, ahol az emberek ép testűek, edzettek, egészségesek lesznek a gazdasági és társadalmi viszonyok is.

A privigyei mandátum.

Az általános képviseléválasztások alkalmával a privigyei kerületben Rudnay Alajos prépostot választották meg nemzeti munkapárti programmal Brestyánszky Kálmán néppárti jelölttel szemben. A kisebbségben maradt párt petícióval támadta meg Rudnay mandátumát. A petícióban különösen arra fektették a fősúlyt, hogy Chemez István választási elnök és a küldöttségi elnökök 240 választót utasítottak vissza jogtalanul. A Kuria elrendelte a vizsgálatot, melynek eredményét felterjesztették a Kuriához, ahol mára tüzték ki a tárgyalást.

A mai tárgyaláson, amelyet Zachár Emil elnöklésével tartottak, az elnök bejelentette, hogy a képviselőház elnökének értesítése szerint Rudnay Alajos képviselő e hó 4-én a privigyei mandátumról lemondott.

Ennek alapján — mondotta az elnök — a tárgyalás meg volna szüntetendő. Minthogy azonban a petíció a kuriai bíraskodásról szóló 1899: XV. t. c. 28. §-a alapján azt kérelmezte, hogy Brestyánszky Kálmánt mondják ki megválasztott képviselőnek, eldöntendő az a körül-

mény, vajjon megkapta-e Rudnay Alajos az érvényes szavazatok többségét vagy sem?

Az elnökség felhívja a feleket, hogy erre vonatkozólag nyilatkozzanak. Elsőnek dr. Bonta Károly, a peticionálók képviselője szólalt fel és hivatkozással a törvény szavaira, a Kuria további elbírálását kérte, mert Rudnay megválasztásakor nem nyerte meg a szavazatok többségét.

Dr. Tetéleni Armin, mint a megválasztott képviselő és Chemez István választási elnök védője, arra hivatkozott, hogy a vizsgálat semmit sem bizonyított be, de nem is lehetett semmit bizonyítani, mert a Kuria nem azon az alapon rendelte el a bizonyítást, amely a 28. §. előfeltételeit megállapítaná. Foglalkozott ezután Chemez István választási elnök ténykedéseivel és megállapította, hogy a Kuria a celdömölki, alvinci hosszupályii és más hasonló előfeltételes petíció ügyében már állást foglalt és döntött.

Végül dr. Dingha Béla és dr. Hiller József szólaltak fel és ugyancsak a petíció elutasítását kérték.

A Kuria ezután tanácskozássra vonult vissza, mely után a mandátum ellen benyújtott petíciót elutasította és a peticionálókat kötelezte a felmerült 12770 korona költség megtérítésére.

A véderő javaslat.

Budapest, január 9.

(Saját tudósítónktól.) Beavatott hírek szerint a kormány február közepén fogja újra tárgyalatni a véderő javaslatot. A kormánynak az a célja, hogy még az idén megkaphassa a felemelt létszámot és azt be is sorozhassa.

szonyát ez ismerte legjobban, 1245-ben »ecclesiarum prelati per regnum Hungarie, et Istrie, Scilavonie, Croatiae et Dalmatie provincias constituti« ír a ferencrendűek érdekében kibocsátott levelében. Tamás fősperest is, midőn a maga koráról és nem a régi horvát királyok korszakáról beszél, csak »provinciae Croatiae«-et említ.

Pedig ha nem tartaná vissza a horvát történetírókat a történeti igazság kutatásában az a pár kései mese és hamis oklevél, talán már rég rájöttek volna, hogy tulajdonképpen a magyar királynak nagyon is erős, hatalmas joga van Horvátországhoz és a horvát nemzet a magyar királlyal való egyesítésnek nagyon sokat köszönhet. Lássuk csak!

Régóta ismeretes a horvát történetírók előtt is a magyar képeskrónikának ezen adata: »rex Zolomerus rex Dalmatie, qui sororius Gyeyse erat« követeket küldött Salamon királyhoz és Gyécse herceghez, hogy őt személyesen segítsék meg az ő ellenségei, a karantánok ellen, mert ezek akkor Dalmácia határszélét elfoglalták. A király és a herceg tehát összegyűjtve seregüket, elmentek Dalmáciába és az elvett részt a dalmát királynak visszaadták, ez pedig a királynak és a hercegnek királyi ajándékokat, értékes palástokat, aranyat és ezüstöt ajándékozott. Visszatértükben Atha nádor kérte a királyt és herceget, hogy a szelizi Szent Jakab monostor felszentelésén legyenek jelen és ez meg is történt.

Meg is tették ez adat alapján a horvát történetírók e Zolomér királyt Szvinimirnek, vagy Zvonimirnak. Gyécset pedig e Szvinimir vagy Zvonimir sógorának. Senki sem vette észre, hogy hisz ez nem lehet. Hiszen Szvinimir csak 1076-ban lett horvát dalmát király,

Salamon pedig már 1074. márciusában megbukott. Sőt Salamon már 1072-ben annyira összeveszett Gyécse herceggel, hogy közös vállalatra többé nem indultak. A horvát dalmát király megsegítése tehát 1063—71 között történt.

Mivel azonban ez adat teljesen megbízható, mert hisz a Szent Jakab-egyház felszentelésekor történt följegyzésen alapszik, ki kell igazítani a horvát király »Zolomer« nevét. 1063—72. években a dalmát-horvát király Kreszimir Péter volt. Ennek nevét ferditették tehát a magyar leírók a sok másolás útján »Zolomér«-ra.

Azonban e II. Kreszimir abban az időben már sokkal idősebb volt, hogysem II. Gyécse herceg sógora lehetett volna. Tudjuk, hogy Gyécse legidősebb nővére, Zsófia, 1062-ben még alig 15—16 éves volt, midőn politikai okokból Ulrikhoz, a karantán hercegséghez tartozó isztriai és krajnai örgrófhöz férjhez adták. Ki kell tehát a Képeskrónika azon szavait, hogy »sororius Gyeyse erat« ekként javítani: »socerus (a középkorban így is írják a socer szót) Gyeyse erat«. Ez már nagyon összeillik mind Gyécse herceg korával, mind a politikai viszonyokkal. Gyécse ugyanis 1061-ben 20—21 éves ifju volt, atyjának pedig szüksége volt, hogy Németbirodalom ellen mindenfelől szövetségesei legyenek, tehát elvettette fiával II. Kreszimir lányát.

Egyezik ez ezután a valódi horvát történettel is. Biztos, hogy II. Kreszimirnek volt ugyan fia, de nem ő következett utána, hanem egy teljesen új horvát főúr, Szlavicz (magyarosan Szalócz). Ezt elfogadta egy hatalmas normann gróf és így következett Szvinimir s végre nagynehezen trónra jutott 1088-ban II. Kreszi-

A csütörtöki közgyűlés.

Tárgysorozat 52 tárggyal.

Olyan élénk és nagy közgyűlése már régen volt Nagyvárad városának, mint aminőnek a csütörtöki ígérkezik. A tárgysorozatba 52 ügydarab van felvéve s ezek között szerepel Nagyvárad város ez évi költségvetése. Azonkívül más nagyobb jelentőségű dolog is a törvényhatóság elé kerül, amiből biztosan lehet következtetni, hogy ezen a héten alig fejezi be a törvényhatóság a tanácskozást.

A közgyűlés tárgysorozata a következő:

1. A polgármester havi jelentése. 2. Az igazoló választmány jelentése az üresedésben volt törvényhatósági bizottsági tagok választásáról. 3. Az igazoló választmány az 1912. évre érvényes legtöbb egyenes állami adót fizetők névjegyzékét bemutatja. 4. A tanács előterjesztése a közigazgatási bizottságból kilépő 5 tag választása tárgyában. 5. A polgármester előterjesztése az igazoló választmány, kijelölt választmány, a számonkérőszék, élelmezés és lakásügyi bizottság megalakítása és egyéb szakbizottságban üresedésben levő helyek betöltése iránt. 6. A m. kir. belügyminiszter leirata az 1912. évre esedékes államsegély kiutalása tárgyában. 7. A tanács előterjesztése az államsegélyben részesülő városi alkalmazottak részére 10 százalékos drágasági pótlék engedélyezése iránt. 8—10. A tanács előterjesztése dr. Thury László t. főügyész részére 1000 kor., Magyar Jenő szántást részére 700 korona, Réz Mihály községi iskolai felügyelő igazgató részére 500 korona személyes pótlék engedélyezése iránt. 11. A tanács előterjesztése Sándor M. Lajos kapus fizetés kiegészítése iránti kérelme tárgyában. 12. Tanács előterjesztése Kalmár György és társai városi utcaseprők javadalmazásának emelése iránti kérelme tárgyában. 13. A tanács előterjesztése a rendőrség bünyügyi osztályához alkalmazott ötödik nyomozó rendőr részére kétszáz korona pótlék és polgári ruhára szükséges összeg engedélyezése iránt. 14. A tanács előterjesztése a járványkórházi személyzet fizetés emelése iránt. 15. A tanács előterjesztése Makay Kálmán és

mírnek addig kolostorban rejtőzködő fia: István.

Nagyon hihető tehát, hogy II. Kreszimir 1073-ban nem természetes halállal halt meg, hanem erőszakos módon. Már most a XIV. században feljegyezte egy lengyel krónikás, hogy egy magyar király (ő Artilának nevezi, mert a félelmes hun király neve leghamarabb eszébe jutott és ő hűnt, magyart mindegynek vélt) megboszulta II. Kreszimir halálát, akit a horvátok rutul elárultak és megölték. Mondja továbbá, hogy a fejedelem a szlávok fejedelmének leányát vette el és ettől született fia: Kálmán.

Bármily sok sületlen dolog van e lengyel krónikásnak innen-onnan összeszedett adataiban, annyi bizonyos, hogy ez adata nagyon összeillik Gyécse herceg, később I. Gyécse király életével és ha hozzávesszük a magyar képes krónika adatait: történeti bizonyossággal mondhatjuk, hogy Gyécse első felesége II. Kreszimir lánya volt és ettől született fia, Kálmán és Almos.

Ez teszi mindjárt érthetővé, miért kívánta II. Kreszimir, hogy Salamon és Gyécse 1065-tán személyesen »in propria pessena« menjenek a karantán, helyesebben isztriai és krajnai örgróf ellen. Mivel ugyanis Gyécse, Ulrik örgrófnak sógora, neki pedig veje volt, biztosra vehette, hogy békés uton is sikerül nekik Ulrikot rávenni, hogy a Horvátországból elvett részt visszaadja.

Ez, hogy Gyécse felesége utján veje volt II. Kreszimirnek, Kálmán és Almos pedig unokatesivérei voltak Kreszimir fia Istvánnak, teszi érthetővé II. Gyécsenek és Szent Lászlónak magaviseletét Horvátországgal szemben. Mig ugyanis a törvényes örökös élt, nekik

társai községi iskolai tanítónők által korpótlékok rendezése iránt benyújtott kérvényre. 16. A tanács előterjesztése Szűcs Dezső nyugalmazott aljegyző kegydíj iránti kérelme tárgyában. 17. A tanács előterjesztése a népiroda segélyének 600 koronáról 1000 koronára lendő felemelése iránt. 18. A tanács előterjesztése a város szolgálatában álló napidíjasok lakpénz engedélyezése iránti kérelmére s ezzel kapcsolatosan havidíjasi állások szervezése iránt. 19. A tanács előterjesztése a rendőrszemélyzet és rendőrszemélyzet szaporítása tárgyában. 20. A tanács előterjesztése a fogyasztási adóhivatalnál a könyvelési teendők teljesítésére alkalmazott napidíjasi állásnak fogyasztási adó eljárói állásá szervezése iránt. 21. A tanács előterjesztése a városi árvaszéki személyzet, a II-od oszt. rendőrkapitányok és I-ső oszt. számtisztek által személyes pétlék engedélyezése iránt benyújtott kérvényre. 22. A tanács előterjesztése a hivatal szolgák fizetés kiegészítés iránti kérelme tárgyában. 23. A tanács előterjesztése Mucsi István volt járványkórházi fertőtlenítő fizetés emelés iránti kérelme tárgyában. 24. A tanács előterjesztése Schwartz Adolf havidíjas irnok fizetésemelése iránti kérelme tárgyában. 25. A tanács előterjesztése a Nagyváradi Kereskedelmi és Iparkamara részére ideiglenesen engedélyezett 9000 korona évi segély megvonása iránt. 26. A tanács előterjesztése a városi villamosművet terhelő költségek törlesztési határidejének leszállítása tárgyában. 27. A tanács előterjesztése a Nagyváradi Híradó részére hirdetési átalány engedélyezése iránt. 28. A tanács a h. pénztár s az abban kezelt alapok és alapítványok 1912 évi költségelirányzatát tárgyalás és elfogadás végett beterjeszti. 29. A tanács előterjesztése a II-od oszt. irodatisztek által állásuknak I-ső oszt. irodatiszti állással egyenlősítése iránt beadott kérvényükre. 30. A tanács előterjesztése a közpénzek elhelyezése tárgyában. 31. A tanács előterjesztése a velencei part rendezése ügyében. 32. A tanács előterjesztése a Rulikovszky ut mentén levő villa negyed utcáinak csatornázása engedélyezése iránt. 33. A tanács előterjesztése a vízvezeték csőhálózat kibővítése iránt. 34. A tanács előterjesztése a számvévi hivatal szervezése tárgyában. 35. A tanács előterjesztése a vízvezeték kibővítése alkalmával felmerült többlet munkálatokra szük-

séges póthitel engedélyezése iránt. 36. A tanács előterjesztése a nagyváradi építő iparosok szövetsége által a munkás és munkaadó közötti viszony szabályozása tárgyában beadott indítványra. 37. A tanács előterjesztése a nagyváradi kereskedelmi csarnok által a községi polgári leányiskola részére ajándékozott antropológiai, állattani és növényzeti gyűjtemény elfogadása iránt. 38—42. Köztérvelési ügyek. 43. A tanács előterjesztése Klein Géza és Klein Odön által a Bazár bérház átalakítás iránti kérelme tárgyában hozott tanácsi határozat ellen beadott felelőre. 44. A tanács előterjesztése Budaházy Kálmán által egy harmad illetménye visszatartása tárgyában a tanács által hozott határozata ellen beadott felelőre. 45—46. Szerződéses. 47. A központi választmány az 1912. évi érvényes képviselő választók névjegyzékét beterjeszti. 48. A tanács előterjesztése özv. Szilágyi Sándorné által néhai férje Szilágyi Sándor volt városi tisztozó után esedékes halotti negyed kiutalása iránti kérelme tárgyában. 49—50. Szabadság idő iránti kérelmek. 51. Dr. Máyer László t. főorvos Aulricht Eduárd gyakorló orvosnak orvostudori oklevelét meghirdetés végett beterjeszti. 52. A tanács Bottó Ferenc alapítvány alapító oklevelét a belügyminiszeri rendelet értelmében kiegészítve beterjeszti.

Nagyvárad város tanácsa mint állandó választmányának 1912. január 5-én tartott üléséből.

Erdő Ferenc,
főjegyző.

13 K 50

13 K 50

Urak figyelmébe!

„THE ROOSEWELT SCHOE“

férfi box fűzős, gombos, rendes vagy amerikai alakban

kitűnő minőségű
Goodyear welt készítés

13 korona 50 fillér

kapható. — Egyedüli raktár

REICHARD áruháza
ezégnél.

13 K 50

13 K 50

nem volt érdekük beleszólni a horvát belviszályokba, mert hiszen unokaöccsüket nem foszthatták meg országától; de amint 1090 ben II. Kreszimir fia, István meghalt és így a régi horvát királyi család kihalt, Szendrő László mindjárt fellép női ágon örökös unokaöccsége érdekében és midőn elfoglalja Horvátországot, nem magát, hanem azt, akinek anyja után ahhoz joga volt, Álmost teszi meg királyiá.

1091—95 július 29-ig tehát Álmos horvát király volt, de ekkor a sokkal dúsbab és gazdagabb magyar hercegség kedvéért arról lemondott és így Kálmán nem csupán magyar királyi, hanem egyúttal, mint anyja után örökölt országot, Horvátországot is az ő királyságához csatolta, sőt 1096 második felében lemenve, Dalmátország meghódítását is elkezdte Tenger-Belgrad meghódításával. A többi dalmát városok ekkor szövetségre léptek a velenceiekkel és így Kálmán szemben találta magát mind Velencével, mind Dalmáciának akkoriban még névleges főurával a görög (keletrómai) császárral. Békét kötött tehát Velencével (s erről szól a ma is fenmaradt Michaeli Vitalis velencei dogéhez intézett levele) 1097-ben, 1104-ben szövetségre lépett a görög császárral és ekkor a szövetség fejében szabadságot nyert az összes dalmát városok elfoglalására. Lement tehát 1105 ben és legyőzte a zaráiakat, a töb-

biek pedig meghódítottak neki és így lőn ő már nem csupán Horvátországnak, hanem a dalmát városoknak is ura.

Es Horvát és Dalmátországoknak Magyarországgal, a magyar királysággal való egyesítésének az eredeti oklevelekből és régi biztos adatokból összeállított története.

A magyar király tehát nem csupán a fegyver jogán, hanem mint női ágon horvát királyi vérből származott teljes joggal egyesítette e hajdan félig-meddig különálló, de akkor is a keletrómai, majd a pápa főbatalma alatt álló országokat Magyarországgal. Nem fogadhatta el sem Kreszimir koronáját, mert az a keletrómai császártól, sem Szvinimir koronáját, mert az a római pápától mint földesurától való függetlenségét jelentette volna. Nem volt szüksége a horvát nép részéről sem választásra, nem holmi szerződésre, mert hisz e terület anyai jogon ugysis őt illette! O adott kiváltságokat s a magyar urak megígérték és meg is esküdtek rá, hogy ezek megtartására a királyt buzdítják, de ez a király hatalmi cselekedete s nem nemzetközi egyezkedés volt.

A horvát nemzetnek a magyar királyságba, illetőleg államba való beolvastása különben nem vált kárára; mert a magyar király szüntette meg köztük az örökös — őket a IX. században is felére olvasztó — bevillongáso-

Magyar keresztények, tömörüljétek!

Vajjon nem készt már el ez a felszólítás?

Ugy látjuk, az utolsó 30 év alatt Magyarországon mérföldes léptekkel haladt előre hódító utján az az irányzat, melynek célja a magyar cimerből kiörlődni a keletös keresztet az apostoli magyar koronáról letörni a keresztet. Egyre leplezetlenebbül és vakmerőbben lép a nyilvánosság elé az a törekvés, mely lassankint mindenönnen kiszorítja a keresztény és hazafias elvet s helyébe internacionalista radikalizmust és anarchiát akar ültetni.

Es ezt a romboló munkát a sajtó kezdte meg. A sajtót kerítették először hatalmukba a keresztény Magyarország ellenségei, onnan forgatják ki ezt az országot ezer éves sarkából.

Tűrjék ezt tovább is összedugott kezekkel? Azt hisszük, éppen a tizenkettedik órában kezd végre a keresztény közönség fölébredni és valahára erélyesen felszólalni: nem lehet tovább tűrni, ha szegyenletesen elpusztulni nem akarunk!

A szó után következék a tett s az első lépést ott kell megtennünk, ahol ellenségeink: a sajtó terén.

Magyarország nem lesz addig újra a keresztény magyarság országa, míg sajtója nem lesz keresztény; keresztény sajtóról pedig addig nem lehet beszélni, míg a keresztény közönség a rossz, a kereszténygyalázó sajtót támogatja.

Magyar keresztények, ha tömörülni akartok, ehhez az első lépés, hogy csak keresztény lapot járassatok!

A Tiszántúl a keresztény Magyarország ideálját tüzte hadi zászlajára; mikor előfizetési felhívást bocsátunk ki, e tiszta, ősi lobogó alatt vezényelünk sorakozóra.

Kérjük az előfizetések megújítását, kérjük la-

kat, a magyar befolyás s részben a magyar származású püspökök erős felszólalásai alapították, vagy legalább is rendezték a horvátok közt a skardonai, knini, korbavai és széni (zergi) püspökségeket. Ezek vonták be aztán azokat a horvátokat, akiknek elvadásásáról az 1096-iki keresztetek oly szomorú képet festenek, a nyugati műveltség hatáskörébe és így megmentették a teljes elpusztulástól.

Mindezeket és még sok más egyéb történelmi igazságokat is felfedeztetett volna a horvát történetírás, ha meg nem reked a kései mesék és hamisítványok zátonyán. Eszrevettük volna, hogy nem a történetíró, hanem Lucius műveit már ismerő s a Tamás fősperes művéhez csatolt toldalékok magáévá tevő politikus beszél az 1712-iki horvát-szlavon rendi gyűlés főjegyzőjéből, midőn a horvátok önkéntes és a magyar királynak, nem pedig az egységes magyar királyságnak való meghódolásáról beszél. Eszrevettük volna, hogy így örökös fát morganakat látnak, mert, ha hamisítványt vagy kései mesét történelmi forrásokul használnak, akkor még a valódi eseményeket is eltakarják szemük elől és a többi bajok mellé még az a szerencsétlenség is éri őket, hogy a történelmi igazság helyett a hazugságokat hirdetik és terjesztik.

**A legszebb
estélyi és báli cipők**

MOSKOVITS FARKAS és Társa r.t.
Bémertéri-üzletében kaphatók
Telefon 687. Telefon 687.

punk hathatós terjesztését. Ahány új előfizetőt szerez valaki lapunknak, annyi új tüzehelyhez viszi be a keresztény Magyarország diadalmasan előrehaladó gondolatát.

A TISZÁNTÚL

szerkesztősége és kiadóhivatala.

A *Tiszántúl* előfizetési árai a következők:

Előfizetési árak:

A kiadóhivatalban átvéve:

Egész évre 16 kor.
Negyedévre 4 »

Helyben házhoz hordva:

Egész évre 20 kor.
Negyedévre 5 »

Vidékre postán szállítva:

Egész évre 24 kor.
Negyed évre 6 »

UJDONSÁGOK.

* **Személyi hír.** Márky Sándor egyetemi tanár, kiváló történet-tudósunk tegnap Nagyváradra érkezett dr. Karácsonyi János látogatására.

* **Ebéd gróf Széchényi püspöknél.** Gróf Széchényi Miklós v. b. t. t. megyés püspök rövidebb időközökben több szűkebb-körü ebédet ad palotájában s ezeken városunk vezető férfait, előkelőségeit látja vendégül. Az első ilyen szűkebbkörű ebéd tegnap este 7 órakor volt, amelyen a megyés püspök lekötözött szívélyességgel fogadta vendégeit. Az ebéden résztvettek: dr. *Belopotoczy* Kálmán v. b. t. t. nagyprepost; *Rimler* Károly polgármester, *Bakó* István műszaki tanácsos, *Keszthelyi* Zoltán megyei főjegyző, *Bary* József kir. törvényszéki elnök, *Bán* Lajos ezredes, dr. *Bosóky* Alajos udvari tanácsos, *Gellert* László jószágkormányzó, *Grócs* Béla kanonok, *Jankovich* Károly őrnagy, *Imrik* S. Zoltán plébános, báró *Capri* Bálint, *Mágerl* Károly, *Markovits* Antal, *Perneczky* Jenő honvédeztredes, *Schweiger* Ede, *Singlár* Gyula máv. forgalmi főnök, *Sztaniszlavszky* Adolf kir. főügyész, *Szám* Flóris g. kath. kanonok, *Telegdy* József huszártőzhadnagy, *Telegdy* József orsz. képviselő, *Vasady* Lajos kir. tanfelügyelő és az udvari papság.

* **Tripolisz vetített képekben.** Nagyszámú és előkelő közönség gyűlt össze tegnap is a katolikus kör vetítő estélyére. Ez alkalommal az olasz-török háború színhelye, Tripolisz került bemutatásra. E őször mozgóképek mutatták be a tripoliszi bentlakók életét, majd pedig tiszta, szép, éles vetített képek jelentek meg a fehér vásznon, amelyekből teljes egészében megismertük ezt a nagy afrikai tartományt, amely háromszor akkora, mint hazánk. Dr. *Lesztyn* Eadre a képek során élvezetes előadásban ismertette Tripoliszt, annak fővárosát, a tartomány lakóit, szokásait és gazdasági életét. A legközelebbi előadás e hó 16-án lesz, amikor dr. *Ferdényi* Kálmán *Rembrandt* képeit fogja bemutatni s azokról előadást tartani.

* **Egy székesfehérvári kanonok halála.** Katona *Horváth* István a székesfehérvári káptalan mesterkanonokja, a kit hétfőn agyszélhűdés ért, tegnap reggel hét órakor meghalt, a nélkül, hogy eszméletét egy percre is visszanyerte volna.

* **A kórház mult negyedévi forgalma.** Fráter Imre dr. kórházi igazgató főorvos tegnap tette meg jelentését a kórház negyedik negyedévi beteg forgalmairól. A jelentés szerint összesen 3908 beteget kezeltek, kik közül meggyógyult 1511 és meghalt 101.

* **Uj körjegyzői székhely.** A margitai járásban Várvid körjegyzősége már régebben elhatározta, hogy a körjegyzői székhelyet a körülményeknek megfelelőbb Középes községbe helyezi át. A határozatot a vármegye törvényhatósága jóváhagyta. Tegnap a miniszter döntése is megérkezett ebben a dologban. A miniszter a vármegye intézkedését jóváhagyta.

* **Halálozás.** Részvétel értesülünk a súlyos csapásról, mely dr. *Dániel* Lajos kir. táblabírót nejlének, született *Irsa* Friderikának halálával sujtotta. Az alig 47 éves urinő hosszabb idő óta súlyos betegségben szenvedett, amelyből nem talált gyógyulást. A bánatos férjen kívül három gyermeke siratja a jólelkű nő, a szerető édesanya elhunytát. Tene-tése csütörtökön, január 11 én délelőtt 10 órakor lesz a Tisza Kálmán-tér 15. sz. házból.

* **Az árvaszék adóssai.** A belügyminisztertől tegnap érkezett le a megyei gyámpénztár mult évi zárszámadása és mérlege. A miniszter a számadásokat kifogástalannak találta és jóváhagyta. A számadásban igen nagy azoknak az adóssoknak a száma, akik nem fizették be tartozásaikat, vagy pedig a mult évi törlesztéssel hátralékban vannak. Ezekre vonatkozólag elrendelte a miniszter, hogy az árvaszék minél előbb hajtsa be a kintlevőségeket. A miniszter szigorú utasítása kellemetlenül fogja érinteni azokat az adóssokat, akik örökös adósságnak tekintették az árvakölcsönöket és a törlesztésre nem szerettek gondolni.

* **Magyarország koleramentes.** Mint-hogy Magyarországon 1911. évi december 17-ike óta újabb koleraeset nem merült fel, a belügyminiszter hivatkozással az 1909. évi XXI. törvényekben foglalt 1903. évi párisi nemzetközi egyezmény határozatára, 1912 jan. másodikától Magyarországot koleramentesnek nyilvánítja.

* **A vármegye dűlőutjai.** Székely Sándor a vicinális utak mérnöke tegnap előterjesztést tett az alispánnak, hogy készíttesse el a községi előjáróságokkal a vármegye területén lévő dűlőutak térképét. Azt hiszik ez a térkép rajzolás igen nagy nehézségekbe fog ütközni, mint már a mult évben, mert községi előjárósági tagok 80 százaléka nem hogy rajzolni tudna, hacsak a botjával nem, azzal is a földre, de még irni sem tud. Valószínűleg nem is lesz ebből a térképből semmi.

* **A könyvtár bizottság ülése.** Nagyvárad város közkönyvtárát legközelebb átadják a nyilvánosságnak. A könyvtárbizottság tegnap délután ülést tartott a városházán *Rimler* Károly polgármester elnöklété alatt, amelyen Rádl Odón, dr. Mártonffy Márton, Réz Mihály, Bodnár János, Balogh Károly, dr. Grosz Menyhért, dr. Adorján Armin, Farkas Etelka, Bige József jegyző voltak jelen. Az elnök ismertette az alapszabályoknak a megalakulásra vonatkozó intézkedését. A községi polgári iskolák tanestülete a könyvtárbizottságba Feliczides Lajos igazgatót és Osvátné tanítónőt, a községi iskolák tanestülete pedig Balogh Károlyt és Farkas Etelkát küldte ki a könyvtárbizottságba. Az alapszabályok előírják, hogy a tudományos társulatok, a főiskolák, középiskolák és irodalmi társaságok 1—1 tagot küldjenek ki a könyvtárbizottságba s Biharmegye szintén 1 taggal lesz képviselve a bizottságban. A bizottság előterjesztést tesz a város törvényhatóságához, hogy a biharmegyei orvos-gyógyszerész és természet-

tudományi egyesületet, a régész együletet, a társadalomtudományi társaságot, a Szigligeti-Társaságot, a mérnök és építész egyület helyi fiókját, továbbá a jogakadémiát, a főgimnáziumot, a főreáliskolát, a felső keresk. iskola gazdátosságait keresse meg, hogy 1—1 tagot küldjenek ki a könyvtárbizottságba. A megalakulást arr az időre halasztották, mikor a bizottság teljes lesz.

* **Margitán nincs hitelesítőlen hordó.** A margitai hordóhitelesítő hivatal beszüntette működését. A hivatal vezetősége tegnap tett a beszüntetésről jelentést az alispánnak. A hivatal beszüntetésére az alispán alapul, hogy Margitán ezidő szerint nincs hitelesítőlen hordó.

* **A kassai zászlóalj.** A szabadságharc történetéből ismerjük a kassai honvédszászlóalj dicsőségét; ott áll emlékszóbruk is a névtelen hősöknek Kassa főterén, örök emlékezetűl Kassa és Abaujmegye régi dicsőségének. Ez a zászlóalj elbukott a csatáitán, akiket az elienség golyója el nem ért, azokat a természet rendje szerint találta meg azóta a halál — a kassai honvédszászlóalj már a halál országába tartozik. Van azonban Kassának új, élő zászlóalja is, melyre épp oly büszke lehet, mint a milyen joggal a régire. A *Katolikus Népszövetség* kassai zászlóalja, kassai szervezete most érte el a tagok létszámában a *kétezer számot*. Egy év előtt 500 tagja volt a kassai népszövetségnek, most van kétezer. A kétezer népszövetségi tag névsorát tartalmazó díszalbumot a napokban adták át *Fischer-Colbric* Agoston kassai püspöknek, a népszövetségi mozgalmak fővédőjének. A kassai Népszövetségnek az a megizmosodása ékesen tanuskodik a kassai hívek katolikus öntudatáról.

* **Gyújtogatás Biharsályiban.** Vizeskert estéjén nagy tűz volt Biharsályi községben. Paizs János istállóját gyújtották fel, nem sokára ezután Bencsik Sándor káptalani főerdész hatalmas szénakazlát. Szerencse, hogy mindkét helyen a községbeliek óriási erőfeszítéssel elfojtották a tüzet, mert különben a rettenetes szélben az egész község porrá égett volna. A kár így is jelentékeny. A tűz oka gyújtogatás. Vizsgálat folyik.

* **Lóhúsmezárszék Nagyváradon.** Ezek óta készülnek egyes vállalkozó kedvű emberek, hogy a lóhúsárulást behozzák Nagyváradon. Most azonban már komoly stádiumba lépett a dolog s Nagyvárad városa a lóvágóhidat is elkészítette, mint a városi mérnöki hivatal jelenti, 1830 korona költséggel. Vállalkozó is van, tehát most már mi sem áll utjában, hogy a lóhúsmezárszék Nagyváradon felállítsák. Azt hisszük azonban, hogy jó ideig nem nagy forgalma lesz a lóhúsnek, mert előbb le kell győzni az előítéletet. A vidéki közönség az ilyen dolgokon nem nagyon kapkod.

* **A központi járás multja.** Dr. Nagy márt. n a központi járás főszolgabírája megírta a járás történetét. Az érdekesen megírt mű nagy kelendőségnek is örvendett. A szerző tegnap művének egy példányát Biharmegye alispánjához is megküldte a levéltárban való megőrzés végett.

* **Fejére esett a padlásajtó.** Sihar Anna mosónő Veres Balázs-utca 5. szám alatti lakos tegnap délután a padlásra akart felmenni. A ruháskosárral kezében megindult a padlás feljárón. A lépcsőn felérve, a padlás ajtót felnyitotta. Alig lépett még egyet, a nehéz tölgyfa padlásajtó lecsapódott és a szerencsétlen asszony vérző fejjel, eszméletlenül zuhant a kamara kövezetére. A zuhanásra beszaladt a mosónő testvére, aki eszméletre igyekezett őt téríteni. Midőn ez nem sikerült, orvosért küldtek. Dr

Barna Armin tiszti orvos a sebet bekötötte és a súlyosan sérült asszonyt beszállította a biharmegyei közkórházba.

* **Baleset tengerimorzsolás közben.** A Bereitvóujtalu közelében levő Csárdaháti pusztán tegnap reggel súlyos baleset történt. Seres József 36 éves igáskocsis, aki Kepes szolgálatában áll, több társával kukoricát morzsol. Morzsolás közben egy kiesett tengericső után kapott, de szerencsésülenszere, mert a morzsoló elkapta kezét és a könyékig összeroncsolta. A súlyosan sérült kocsist tegnap délután beszállították a biharmegyei közkórházba.

* **Köszönetnyilvánítás.** A velencei polgári asztaltársaság Karácsony estéjén 4 szegény iskolás gyermeket volt kegyes tetőtől talpig felruházni, mely nemeslelkű cselekedetért a segélyezett tanulók és azok szülei nevében is hálás köszönetet mond. Nagyvárad 1912. január 9. Szabó Sándor, közs. iskolai igazgató.

FLEGMAN

uj áruházát
megnyitotta,

melynek megtekintésére a
n. e. közönséget tisztelettel meghívja.

x **Itt a vadászat!!** Ha élvezettel akar vadászni, úgy fegyverét és patron szükségletét szerezz be szakembernél, mert nem mindegy az, hogy csak puská vagy patron legyen, hanem fontos, hogy az jó és szakértő által legyen készítve, ne hagyjuk magunkat félrevezetni hangzatos hirdetésekkel, mert rendszeresen későn bánjuk csak meg, ha ilyeneknek fordulunk. **Sauer-féle** fegyverek eredeti gyári árban árjegyzék szerint; továbbá a legelső rendű gyárosok fegyverei csak **LADÁNYI JÓZSEF** puskművesnél kaphatók eredeti árban. M. kir. lőporáruda. Telephon 269. Nagyvárad Rákóczi-ut.

x **Nagy cukorka nagyvásár** Aszódinál **Kossuth-utca**. Szalancukrok, figurák, csillárok, díszek, ezer és ezer-féle édességek karácsonyfára nagyban és kicsinyben kaphatók lesznek. Nagyvárad, Sas-palota. **Telefon 635.** és **Cukorka királynál** Kert-utca országos híru karácsonyi cukorka vásár egyedül csak Aszódinál.

x **Szép imakönyvek, ifjúsági iratok, mesés könyvek, képeskönyvek, levélpapírok nagy választékban érkezték Benkő Arthur** könyv- és papírkereskedésének. Pallay Lexikon teljes 18 kötetben olcsón Rákóczi-ut 54. szám. **TELEFON 870.**

Tudósítás!

Tudatni kívánom az igen tisztelt eddigi megrendelőimmel és az elegáns ruhákat szerető uri közönséggel, hogy **az őszi és téli szöveteim** megérkeztek. Angol és belföldi szöveteimben oly nagy választékkal rendelkezem, hogy bármelyik fővárosi céggel felveszem a versenyt, ugyisintén az előállításban is, ami a saját vezetésem alatt történik.

Nagybecsu pártfogást kér

FRIEDLÄNDER

angol uri szabó cég

Nagyvárad, Szent János-utca 4. sz.
Mintákkal kívánatra háznál szolgálak.
Telefon 11-41

Telefon 11-41

Tisztelettel értesitem Nagyvárad város és Biharmegye nagyjérdemű közönségét, hogy az **1792 ik évben alapított**

ékszer-, arany- és ezüstnemű üzletemet f. év január havában

teljesen **újjonnan berendezve** s a legkényesebb igényeknek megfelelő áruval felszerelve **nyitom meg a Bémer-téren**

újjonnan épülő özv. Kolosváry Sándorné házában. — Jutányos árak, szolid kiszolgálás, óriási választék. — Kérve a nagyjérdemű közönség nagybecsű pártfogását. — Tisztelettel:

Kolosváry Sándor,

ékszerész, arany- és ezüstműves.

Ideiglenes helyiség Rákóczi-ut 5. Veiszlovits-ház, az Orsolya zarda templomával szemben.

SZINHÁZ.

Heti műsor:

Szerda: A legyei menyecske.

Csütörtök: Egy szegény fiú története.

Péntek: Trobadur.

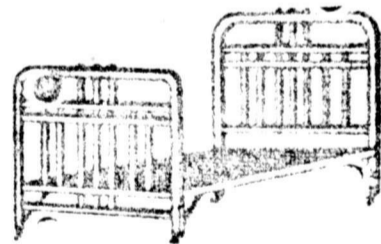
Sombat: Kis gróf.

Vasárnap délután: Erdé-zleány; este: Rossz pénz nem vész el. (E'öször.)

Anya és lánya. A vasárnapi bemutatóra nagyban készült a színház egész személyzete. A »Rossz pénz nem vész el« című vigjáték premiejécek érdekességét növeli az, hogy a darabban együtt lépnek föl E. Kovács Mariska és Polgár Mariska. Előbbi a fő női szerepet, utóbbi pedig fiú szerepet játszik. Liptai Imre darabja előreláthatólag nagy sikert fog aratni, rendkívül kedves darab, amely a magyar paraszt életéből merítette tárgyát. A férfiak közül Tóth Elek, Leővey, Hunyadi, Sik, Gózon stb. játszanak nagyobb szerepeket.

A bérleti összeg második részének befizetése. A színház igazgatósága tisztelettel felkéri a bérletet, hogy a bérleti összeg II-ik részét befizetési szíveskedjenek.

Vas és rézbutor

gyári rakitári

Székényág 3 matracal 20 korona

Sodronnybetét 10 korona

Rézkarniss 4 korona

Gyermekágy 24 koronától feljebb, kapható

Kohn Adolf

vaskereskedőnél Nagyvárad, Kossuth-utca
10 sz. Telefon 636.

TANÜGY.

A pincér és fodrász tanonciskola. A nagyvárad pincér és fodrász tanonciskola szervezését és antevét az orsz. iparoktatási főigazgató jóváhagyta. Megjegyzni a városhoz intézett átiratásban, hogy ha a közeljövőben a pincér és borbély tanoncok csekély létszáma

miatt az önálló III. osztály nem nyitható meg, az összevont II. és III. osztály számára külön tantervet kell kidolgozni.

Népoktatás. Havi folyóirat. Megjelen Kalocsán, előfizetési ára egész évre 4 korona. Szerkeszti Dreisziger Ferenc tanítóképzői tanár. Ennek a tudományos oktatástani és módszertani folyóiratnak legújabb száma a következő tartalommal jelent meg: A kultúra története és hatása. Irta Konárik István tanár. A gazdasági oktatásról: Buday Birna, a tanító és a nép művészete: tkovics Sándor. Ki az iskolafőtartó? Szűcs János. Könyvbírálatok lélektani filozófiai könyvekről. A püspöktar új rendtartását közli. Apró közleményei közül kiemelendők: Közgazdasági egyetem, Maszlag. A tanítói fizetések rendezése stb. Ez év tartalomjegyzéke egész sorát mutatja az aktuális cikkeknek és elsőrangú pedagógiai íróknak. Az elmélet és gyakorlat szerencsésen párosul ebben a folyóiratban. Aki az iskolai élet tökéletesítését, a tanítói öntudatos munkát szereti és az ideális, keresztény, magyar nemzeti szellemet veszi a magyar nemzet kulturájáéok alapjául, annak érdemes erre a folyóira-ra előfizetnie.

EGYESÜLETEK.

A Katholikus Kőr választmányi ülése. A Katholikus Kőr választmányja ma este 6 órakor saját helyiségében ülést tart.

Igazságszolgáltatás.

§ **Huszonötödik or elítelve királysértésért.** Van itt Nagyváradon egy asztalossegéd, aki már huszonötödik követett el királysértést. Legutóbb, tegnap ítélte el a törvényszék huszonötödik királysértésért. **Sztankovich** Árpádnak hívják ezt a munkanélküli asztalossegédet, aki most érte el elíteltetésének huszonötödik jubileumát. A legutolsó királysértést a múlt év tavaszán követte el Sztankovich. Eppen akkor töltötte ki fogházbüntetését a huszonnegyedik királysértésért és bement egyik nagyvárad borbélyhoz kéregetni. Az éppen ott levő rendőr igazolásra szólította fel, majd pedig bekísérte a rendőrségre. Utközben Sztankovich dühösen szidni kezdte a királyt. Ezért a bűnéért állott tegnap a kir. törvényszék büntető tanácsa előtt. A bíróság a megrögzött királysértőt 10 havi fogházra ítélte, melynek kitöltését a delikveas nyomban meg is kezdte.

TÁVIRATOK.

Az olasz bibornokok és a porta.
Róma, jan. 9.

Miután a szultán Vanutelli bibornoktól visszavette a Medjidje-rendet, az összes olasz bibornokok és prelátusok elhatározták, hogy a birtokukban lévő török rendjeleket visszaküldik.

Katholikus bank.

Budapest, jan. 9.

(Saját tudósítónktól.) A Magyar Kurir értesülése szerint nagyszabásu katholicus bank van készülöben. Erre vonatkozólag egy előkelő egyháztól oly nyilatkozatot

tett, hogy a bank igen könnyen megcsinálható, azonban csakis a kegyes alapítványok bevonásával. Az új bank ilyenformán a kegyes alapítványoknak is előnyükre lesz.

Letartóztatot földbirtokos

Makó, jan. 9.

(Saját tudósítónktól.) A battonyi csendőrség ma parancsot kapott a vizsgálóbírótól, hogy Jakabffy Iván volt csanádi földbirtokost tartóztassák le. A csendőrség Jakabffyt egy kétes szállóban le is tartóztatta. Jakabffy édes anyja nevének hamisításával eladta az édes anyja földjének múlt évi termését 5000 koronaért, aki mivel a termést nem kapta meg följelentette Jakabffyt.

A szt. vincenti vasuti szerencsétlenség.

London, jan. 9.

A Reuter-ügynökség montreáli jelentése szerint a Terre Bonne és St. Vincent de Paul között történt vasuti szerencsétlenségnél három utas életét veszítette 16 megsebesült.

A hatalmak és a német-francia egyezmény.

London, jan. 9.

A Times párisi levelezője jelenti, hogy a hatalmak hozzájárultak a német-francia egyezményhez, de feltételül kötötték ki, hogy Spanyolország jogai épségökben fennmaradjanak.

Tripoliszban hierarchia.

Róma, január 9.

Megbízható forrásból közlik, hogy a pápa Tripoliszban, Benghaziban és Dernában a hadjárat befejezése után püspökségeket fog állítani s a püspöki székeket ferencendi papokkal akarja betölteni. Tripoliszban érsekséget kíván a pápa létesíteni s a tripoliszi érsek afrikai primás címet kap, akinek főnhatósága alá fogja rendelni a Szentszék az algiri püspököt.

NYILTTÉR.

NEUMANN TESTVÉREK

Üvegfestészeti és díszüvegezési műintézet.

Üvegcsiszoló és tükör árúgyár.

NAGYVÁRAD, RÁKÓCZI-UT 55. SZÁM.

A főtisztelendő papság szives figyelmébe ajánljuk műtermünket

templom ablakok díszüvegezésék készítésére, művészies és egyszerűbb kivitelben ólom keretbe foglalva.

CZEGÜNK TÖBSZÓRÓSEN KITUNTETVE.

Telefon 1164.

REGÉNYCSARNOK.

HELÉN.

Írta: Schmidt Amália. — Fordította: N. M.

(Folytatás) 37

VII. FEJEZET.

Szép tavaszi éj csendje nyugodott az álmodó föld fölött és utolsó, a hajnalhoz közeledő órái még a zajos fővárosra is kiterjesztették amaz ünnepélyes nyugalmat, mely oly mélyen képes hatni fogékony kedélyekre.

Az udvari ünnepélynek vége volt: csak ioéknint robogott végig egy-egy elkészített kocsi, de mindig nagyobb időközökben és minden egyes futólagos megszakítás után mélyebb lőn a csend, mint volt.

Constance már levetkőzött; éjjelre rendezett pompás barna fűrtői szabadon hagyták tojásdad alakú szép arcát, melynek vidám és szelíd vonásai sokkal bájosabbak voltak e magános órában, mint azon pillanatban, midőn hercegileg fölékesítve s a legbűszkébb önérettel eltelve, a leereszkedő tejedelmasszony előtt állott.

Bármily késő volt is, az ajtó még egyszer megnyílt és meglepetésszerűen burkoltan, az anya lépett leánya hálószobájába.

— Készen vagy mon enfant! vagy még szükséged van szobale nyedra?

— Nincs, Karolin mehet, nincs rá többé szükségem.

A szoblány jó éjt kívánt és távozott.

Az znya egy székbe vetette magát és kérde:

— Nagyon fáradt vagy, gyermekem! vagy csevegsz-e velem még egy kis félórát?

— Szívesen, anyám! de csodálom, hogy te nem kívánczol az ágyba. Oly fontos-e az, amit velem közölni akarsz?

— Igen gyermekem! téged magadat érdekel az, s én a legbizalmasabban és zavartalanul akarok veled beszélni; azért választottam ez órát, midőn nem kell megszakítástól tartanunk.

— Nos jól van, anyám! én hallgatok, — felelt Constance, s gyöngye árásiái egy causeuse szőlejtébe húzódott.

— Tudod, kedves gyermekem! — kezdé az anya, — hogy a te boldogságod leghőbb vágyam és hogy...

— Igen, anyám! azt tudom, — vágott közbe kissé tiszteletlenül Constance.

Iskább módú meg mindig, amit velem közölni akarsz, már nagyon késő van és ha valóban nem fontos a dolog, akkor elalszom, míg beszélsz.

— Mais, mon enfant, quelle impatience! — felelt a grófné kissé kiesve sórából.

— Ah, valóban a gyermek soha sem tudja méltányolni az anya szeretetét és gondosságát.

— De igen, anyám! és jól tudom, hogy te szeretted engem boldognak látni.

H nem épen azért minden bizetés-hámozás nélkül beszélhetnél velem.

Mi anya és leány vagyunk.

Mi szükségünk van tehát előszókra és bevezetésekre, főképp ily késő éjnek idején.

— Jól van, Constance! tehát minden tartalékgondolat nélkül, fogok veled beszélni; de aztán ne érezd magadat megsértve. Szép vagy, ezt nem szükséges neked mondanom; mind a tükör, mind a férfiszem meg nézje ezt neked. De immár a harmadik télen bámulják szépségedet s ez egy leányra nézve nagy idő. Ha a jövő saisonban mint fiatal asszony szerepelsz, ez ismét első debutodnak fog látszani és újra oly élénken fognak lámulni, miatha még soha sem láttak volna.

— Igen, anyám! azt gondolod, itt az ideje hogy férjhez menjek. Ebben egyet értek veled s így tehát aludni mehetnék.

— De, chère enfant! épen nem látom, hogy

álms volnál s még sok mondani a óm van. Te épen úgy tudod, mint én, hogy a partie-k ritkák és hogy óvatosan kell a dologhoz fogni, ha a lejjobbakat elszalasztani nem akarjuk. Egytmar úgy is elszalasztottá.

— En? Ugyan melyiket anyám! — kérde Constance valóban csodálkozva.

— Még kérdezed? Z. grófor,

— De, kegyes anyál hiszen ő kétanyi idős volt, mint én.

— Hiszen nem is akarok erről szólni; de most, kedves leányom! most már szemesnek kell lenni, nehogy ismét elszalasszuk az ország legjobb partie jait.

— De anyám! — válaszolt Constance, ajkait dacosan félrevonva, — nekem semmi partie ra nincs szükségem, hiszen én gazdag vagyok.

— Ne beszélj ily balgatagul, — felelt az anya, komolyan megbosszankodva.

Epen azért, oly ranggal és kilátásokkal bíró fiatal hölgynek, mint te, nem szabad magát bárkinek odadobni és akit egy szegény eány háálával fogadna, te ahhoz még csak gondolatban sem tévedhetsz.

— En egészen más szempontból tettem a dolgot. anyám!

Egy vagyontalan leány kénytelen elfogadni az ellátást; én ellenben szabadon váiaszthatok s aki szívemnek tetszik, annak nyujtom kezemet.

(Folyt. köv.)

KÖZGAZDASÁG.

Gabona üzlet.

Borgida Béla és Társa jelentése

Budapesten

A gabonatözsden tegnap lanyha volt az irányzat. Készaru 5 fillérrel olcsóbb.

Határidők sárlata:

Aprilisi buza (1912)	— — —	11 68
Májusi luza	— — —	11 61
Októberi buza	— — —	10 88
Aprilisi rozs	— — —	10 16
Októberi rozs	— — —	8 99
Aprilisi zab	— — —	9 65
Októberi zab	— — —	8 35
Májusi tengeri (1912)	— — —	8 47
Juliusi tengeri	— — —	8 53

Budapesti értéktözsde.

Magyar Általános Hitelbank nagyváradi fiókjának távirati jelentése.

Magyar hitelrészvény	— —	854.50
Osztrák hitelrészvény	— —	655.—
Jelzálogbank	— —	497.—
Leszámitoló és pénzváltó	— —	581.—
Salgótarjáni köszén	— —	690.—
Rimamurányi vasmű	— —	694.25
Közuti vasut	— —	818.—
Városi vasut	— —	424.—

A szerkesztésért felelős:

Dr VUCSKICS GYULA

A Biharmegyei Gazdák Áru- és Hitelintézete r.-t. sertéshizláló telepén

kövér sertések

naponként reggel 6 órától, d. u. 6 óráig egyenként is a

napi árakon kaphatók.

Nagyvárad kerékedelmi és iparkamara.

36—1912. szám.

Meghívó.

A nagyvárad kerékedelmi és iparkamara a folyó 1912. évi január hó 10-ik napján (szerda) délután 3 órákor a kamara széklázában (Teleky-u. 11.) teljes ülést tart, melyre a t. címet van szerencsém meghívni.

Nagyvárad, 1912. január hó 3.

Huzella Gyula,

kir. keresk. tan. elnök.

Az ülés tárgyai:

I. Elnöki közlések.
II. Az elnöki tanácsülések jegyzőkönyveiben hozott határozatok.
III. Titkári jelentés az ügyforgalomról és kiküldetéseiről.

IV. Pénztárnok jelentése.

V. Miniszteri leiratok.

1. A keresk. m. kir. miniszter ur 80143—1911. sz. leirata, a budapesti kereskedelmi kikötő ügyének tanulmányozására vonatkozó emlékirat megküldése tárgyában.

2. U. a. miniszter ur 89678—VI. C. 1911. sz. leirata a fogalmazói állás rendszeresítése tárgyában.

3. U. a. miniszter urnak 89213.—VI. C. 1911. sz. leirata a kamara 1912. évi költségelirányzatára vonatkozólag.

VI. Az iparos és kereskedelmi osztály jegyzőkönyveiben foglalt javaslatok.

VII. A m. kir. szabadalmi hivatal 23907—1911. sz. átírat egy a szabadalmi leírások kitételére szolgáló olvasóterem és tudakozó iroda létesítése iránt.

VIII. Társkamarak átíratok:

1. A temesvári t. kamara 12402—1911. sz. átírat az állami szénbányák bérbeadási terve ellen s a m. kir. pénzügyminiszteriumhoz intézett felterjesztésének pártolása iránt.

2. A meghívók szétküldése után netalán beérkezett átíratok.

IX. A meghívók szétküldése után esetleg napirendre tűzött ügyek.

Meghívó.

A Székelyhidi Fürdő Részvénytársaság 1912. január hó 28-ik napján, délelőtt 11 órákor tartja saját helyiségében évi rendes közgyűlést, amelyre a részvényeseket a következő tárgysorozat közlése mellett hívom meg.

1. Két rendes és két pótagból álló felügyelő-bizottság választása.

2. Számadások megvizsgálása, a mérleg megállapítása, a nyereség hovatfordítása tárgyában határozat.

3. Felmentés tárgyában határozat, az igazgatóság és a tisztviselők részére.

4. Két részvényes választása a közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére.

5. Boly Győző pénztáros lemondása folytán pénztáros választása, az 1912., 1913., 1914. évekre.

Kelt Székelyhiden, 1912. január 5.

Dr. Penkert Mihály, elnök.

Bumbera István

==== papi- és polgári szabó ====
NAGYVÁRAD, BÉMER-TÉR.

Ugy a helybeli mint
a megyei főtiszte-
lendő papság szál-
litója.

Helybeli és vidéki Telefon szám 869.

Belépési felhívás.

A POLGÁRI TAKARÉK és SEGÉLY-SZÖVETKEZET.

Kossuth Lajos-utca 4. szám

1912 január 1-én megnyitotta

17-ik évtársulatát.

Az igazgatóság ez uton felhívja Nagyvárad város és Biharvármegye t. közönségét az új évtársulatba való belépésre. A belépés tetszészerinti száma törzsbetét jegyzésével történik, melyek mindegyike után hetenkint 1 korona fizetendő a szövetség pénztárába. Vidéki tagok a befizetéseket postai csekk útján is eszközölhetik. Az új évtársulat 3 évig tart, melynek eltelté után a tagok az általuk ekként megtakarított tőkét az elért haszoneredményben való arányos részesedés mellett megkapják.

A szövetség célja, hogy tagjainak a heti befizetésekből tőkét gyűjtsön és hogy tagjai hitelnek, keresetének és gazdálkodásának előmozdítása céljából nekik olcsó és kényelmes kölcsönöket nyújtson.

Kölcsönök adatnak:

a) a heti befizetések kilenczted része erejéig minden további biztosíték nélkül;

b) ingatlanokra;

c) elegendő biztosítékot nyújtó kézi zálogra;

d) megfelelő kezesség mellett vártóra, kötelezvényre. A szövetségbe való belépés alkalmával törzsbetétenkint 50 fillér beíratási díj fizetendő és egy heti részlet befizetése után már mindenki megkapja törzsbetét könyvecskéjét.

Az új évtársulatba belépők részére kölcsönök már most folyósíthatnak. A kölcsönökről kiállított kötelezvények bélyeg- és illetékmentesek.

A belépni szándékozók felkéretnek, hogy a felvétel iránt üzlethelyiségünkben (Kossuth Lajos-utca 4. sz.) mielőbb jelentkezni sziveskedjenek.

Nagyvárad, 1911. december hó.

Tisztelettel

»A Polgári takarékszövetkezet« igazgatósága.

CERES-DIJPÁLYÁZAT.

A sorsolás megtörtént!

A 31 főnyeremény következő személyeknek jutott: 1. nyeremény á K 1000.—: 1. Birzinger Mária, Graz-Ruckerlberg, Nernst-utca 8. sz. 10 nyeremény á K 200.—: 2. Neuhäuser Kamilla, kereskedő neje, Grottau, Csehország. 3. Fischer Mária, Pitschkowitz 17. Post Ploschkowitz. 4. Hoffmann Anna, Podersam. 5. Illmann Anna, Warnsdorf VI. 788. sz. 6. Stark András, szálloda-tulajdonos, Sonnenberg (Érseghység). 7. Schwab Berta, Wien II., Castellez-utca 29. 8. Weiss Emmi, Plan, Petervorstadt 8—II. 9. Lischka Anna, Linz, Schlosser-utca 4. 10. Schneider Fanni, Neugesmesgrün, Post Warta a Eger. 11. Krebs Anna, Tetschen E. m. 20 nyeremény á K 100.—: 12. Krasa Just, Prachatitz. 13. Trebitzky Mária Sopron, Erzsébet-utca 7. 14. Wiesinger Fanny, St. Pankratz, Post Dirnbach a d Pynrbahn. 15. Anderka Mária Troppau, Wall-utca 5. 16. Till A., erdősz neje, Naimst, Oslava mellett, Brünnél. 17. Jaroschek Hilda, Freiwaldau-Freiheit 84. 18. Regner Mária, Kuttlitz, post Triebisch, Leitmeritz mellett. 19. Langhans Anna, Görkau. 20. Köllersberger Julia, szülész, Eferding Vorstadt 29. 21. Richter Margit, Ruppertsdorf 256. sz., Reichenberg mellett. 22. Ullrich Katalin, Schöndorf, Post Vöcklabruck. 23. Freund Ernő, gazdasági segéd, Gutamuts, Post Proschwitz, Arnau mellett. 24. Galleitner Mária, Aschach a. Duna mellett. 25. Eckstein Petronella, Léva, Kalszai 24. 26. Melas Mr. E. V., Wien XVIII—1, Riegler-gasse 4. 27. Pincz Fülöpné, Nyiregyháza. 28. Baranyai Mária Temesvár, Grünacker-utca 29. 29. Peter Anna, Sebastiansberg Nr. 30. 30. Ringmayer Johanna, Tauhowitz 3. sz., Post Opotschna. 31. Breito Anna, építésfelügyelő neje, St. Johann, Tirol.

A teljes sorsolási jegyzék, amely az összes 1031 nyertest tartalmazza, kívánatra beküldetik. Tekintettel a jó díjfejtvények nagy számára, kénytelenek vagyunk a díjak kiosztását mintegy négy hétre kitolni, hogy a díjbíráló-bizottságnak módjában legyen kellő lelkiismeretességgel hivatásának megfelelni. Egyben van szerencsénk az összes pályázatot beküldő hölgyeknek és uraknak a tanúsított érdeklődésükért köszönetünket nyilvánítani.

Tessék a jövőben is a Ceres-kockákról való szallagokat szorgalmasan gyűjteni, amit megbánni nem lesz oka!

Kiváló tisztelettel:

SCHICHT GYÖRGY R.-T. CERES-MŰVEI AUSSIG.

A VILÁG LEGJOBB TEÁI

Az angol király szállítói.
Különlegesség:
„Kingdom Blend“
Az angol király five o'clock teája.

vale si, herceg szállítói.
Az „U.K.“ teák.
módfelett kiadásak és zamatosak.

Főraktár: Janky Antal utódánál.

Bámulatba ejt mindenkit az „ILLATSZER KIRÁLY” árai!

Körözspart, Lévy-palota. **Figyeljen az árakra.**

<table border="0"> <tr><td>1 üveg Odol</td><td style="text-align: right;">74 kr.</td></tr> <tr><td>1 „ francia szájviz</td><td style="text-align: right;">25 „</td></tr> <tr><td>1 „ száj szagtalanító</td><td style="text-align: right;">50 „</td></tr> <tr><td>1 tubus dr Heyder fogcrém</td><td style="text-align: right;">50 „</td></tr> <tr><td>1 „ Thymol</td><td style="text-align: right;">20 „</td></tr> <tr><td>1 „ Stomatin</td><td style="text-align: right;">20 „</td></tr> <tr><td>1 „ tégely Odontin fogpaszta</td><td style="text-align: right;">55 „</td></tr> <tr><td>1 drb Odontin betét</td><td style="text-align: right;">35 „</td></tr> <tr><td>1 üveg Pixavon</td><td style="text-align: right;">98 „</td></tr> <tr><td>1 üveg Bay Rum</td><td style="text-align: right;">85 „</td></tr> <tr><td>1 „ Vera Viollette brillantin</td><td style="text-align: right;">80 „</td></tr> <tr><td>1 „ francia brillantin</td><td style="text-align: right;">15, 22, 35 „</td></tr> <tr><td>1 „ folyékony brillantin</td><td style="text-align: right;">50 „</td></tr> <tr><td>1 „ valódi dió olaj</td><td style="text-align: right;">15 „</td></tr> <tr><td>1 „ „ „ „ kivonat</td><td style="text-align: right;">75 „</td></tr> <tr><td>1 drb bajuszkötő</td><td style="text-align: right;">16, 20 35 „</td></tr> </table>	1 üveg Odol	74 kr.	1 „ francia szájviz	25 „	1 „ száj szagtalanító	50 „	1 tubus dr Heyder fogcrém	50 „	1 „ Thymol	20 „	1 „ Stomatin	20 „	1 „ tégely Odontin fogpaszta	55 „	1 drb Odontin betét	35 „	1 üveg Pixavon	98 „	1 üveg Bay Rum	85 „	1 „ Vera Viollette brillantin	80 „	1 „ francia brillantin	15, 22, 35 „	1 „ folyékony brillantin	50 „	1 „ valódi dió olaj	15 „	1 „ „ „ „ kivonat	75 „	1 drb bajuszkötő	16, 20 35 „	<table border="0"> <tr><td>1 üveg Kerpel kézfinomító</td><td style="text-align: right;">88 kr.</td></tr> <tr><td>1 tégely Margit crém</td><td style="text-align: right;">40 „</td></tr> <tr><td>1 „ Diana crém</td><td style="text-align: right;">65 „</td></tr> <tr><td>1 drb Dianna szappan</td><td style="text-align: right;">65 „</td></tr> <tr><td>1 dob Leichner puder</td><td style="text-align: right;">38 „</td></tr> <tr><td>1 „ amerikai porcellán puder</td><td style="text-align: right;">1 frt 20 „</td></tr> <tr><td>1 üveg amerikai petrol</td><td style="text-align: right;">50 „</td></tr> <tr><td>1 „ Emke hajszesz hajhullás ellen</td><td style="text-align: right;">1 frt — „</td></tr> <tr><td>1 fekete champos</td><td style="text-align: right;">12 „</td></tr> <tr><td>1 rud rozsa Glycerin szappan</td><td style="text-align: right;">20 „</td></tr> <tr><td>3 drb francia ibolya szappan</td><td style="text-align: right;">50 „</td></tr> <tr><td>1 „ Kielhauser ibolya glycerin szappan</td><td style="text-align: right;">28 „</td></tr> <tr><td>1 „ Speick szappan</td><td style="text-align: right;">28 „</td></tr> <tr><td>1 „ Windsor szappan</td><td style="text-align: right;">58 „</td></tr> <tr><td>1 tubus kaloderma</td><td style="text-align: right;">28 „</td></tr> <tr><td>1 „ Beloderma kézfinomító</td><td style="text-align: right;">28 „</td></tr> <tr><td>1 tégely tejcrém</td><td style="text-align: right;">20 „</td></tr> </table>	1 üveg Kerpel kézfinomító	88 kr.	1 tégely Margit crém	40 „	1 „ Diana crém	65 „	1 drb Dianna szappan	65 „	1 dob Leichner puder	38 „	1 „ amerikai porcellán puder	1 frt 20 „	1 üveg amerikai petrol	50 „	1 „ Emke hajszesz hajhullás ellen	1 frt — „	1 fekete champos	12 „	1 rud rozsa Glycerin szappan	20 „	3 drb francia ibolya szappan	50 „	1 „ Kielhauser ibolya glycerin szappan	28 „	1 „ Speick szappan	28 „	1 „ Windsor szappan	58 „	1 tubus kaloderma	28 „	1 „ Beloderma kézfinomító	28 „	1 tégely tejcrém	20 „	<table border="0"> <tr><td>1 csomag eredeti Gillette kés</td><td style="text-align: right;">1 frt 35 kr</td></tr> <tr><td>1 Gillette utánzatu borotva készülék</td><td style="text-align: right;">1 „ 50 „</td></tr> <tr><td>1 valódi serte hajkefe</td><td style="text-align: right;">70 „</td></tr> <tr><td>1 dublé bajuszkéfe</td><td style="text-align: right;">20 „</td></tr> <tr><td>1 valódi serte ruhakefe</td><td style="text-align: right;">45 „</td></tr> <tr><td>1 körömkefe</td><td style="text-align: right;">05 „</td></tr> <tr><td>1 surolókefe óriási</td><td style="text-align: right;">20 „</td></tr> <tr><td>1 surolókefe kisebb</td><td style="text-align: right;">10 „</td></tr> <tr><td>12 drb Royal angol cipő crém</td><td style="text-align: right;">96 „</td></tr> <tr><td>1 drb cipőcrém-kefe kenőkefével</td><td style="text-align: right;">70 „</td></tr> <tr><td>1 „ cipőfényesítő flanel</td><td style="text-align: right;">20 „</td></tr> <tr><td>1 „ Jurigatum Zománc</td><td style="text-align: right;">80 „</td></tr> <tr><td>1 metr vörös gumicső</td><td style="text-align: right;">60 „</td></tr> <tr><td>Egynegyed kö Brunz watta</td><td style="text-align: right;">85 „</td></tr> </table>	1 csomag eredeti Gillette kés	1 frt 35 kr	1 Gillette utánzatu borotva készülék	1 „ 50 „	1 valódi serte hajkefe	70 „	1 dublé bajuszkéfe	20 „	1 valódi serte ruhakefe	45 „	1 körömkefe	05 „	1 surolókefe óriási	20 „	1 surolókefe kisebb	10 „	12 drb Royal angol cipő crém	96 „	1 drb cipőcrém-kefe kenőkefével	70 „	1 „ cipőfényesítő flanel	20 „	1 „ Jurigatum Zománc	80 „	1 metr vörös gumicső	60 „	Egynegyed kö Brunz watta	85 „
1 üveg Odol	74 kr.																																																																																															
1 „ francia szájviz	25 „																																																																																															
1 „ száj szagtalanító	50 „																																																																																															
1 tubus dr Heyder fogcrém	50 „																																																																																															
1 „ Thymol	20 „																																																																																															
1 „ Stomatin	20 „																																																																																															
1 „ tégely Odontin fogpaszta	55 „																																																																																															
1 drb Odontin betét	35 „																																																																																															
1 üveg Pixavon	98 „																																																																																															
1 üveg Bay Rum	85 „																																																																																															
1 „ Vera Viollette brillantin	80 „																																																																																															
1 „ francia brillantin	15, 22, 35 „																																																																																															
1 „ folyékony brillantin	50 „																																																																																															
1 „ valódi dió olaj	15 „																																																																																															
1 „ „ „ „ kivonat	75 „																																																																																															
1 drb bajuszkötő	16, 20 35 „																																																																																															
1 üveg Kerpel kézfinomító	88 kr.																																																																																															
1 tégely Margit crém	40 „																																																																																															
1 „ Diana crém	65 „																																																																																															
1 drb Dianna szappan	65 „																																																																																															
1 dob Leichner puder	38 „																																																																																															
1 „ amerikai porcellán puder	1 frt 20 „																																																																																															
1 üveg amerikai petrol	50 „																																																																																															
1 „ Emke hajszesz hajhullás ellen	1 frt — „																																																																																															
1 fekete champos	12 „																																																																																															
1 rud rozsa Glycerin szappan	20 „																																																																																															
3 drb francia ibolya szappan	50 „																																																																																															
1 „ Kielhauser ibolya glycerin szappan	28 „																																																																																															
1 „ Speick szappan	28 „																																																																																															
1 „ Windsor szappan	58 „																																																																																															
1 tubus kaloderma	28 „																																																																																															
1 „ Beloderma kézfinomító	28 „																																																																																															
1 tégely tejcrém	20 „																																																																																															
1 csomag eredeti Gillette kés	1 frt 35 kr																																																																																															
1 Gillette utánzatu borotva készülék	1 „ 50 „																																																																																															
1 valódi serte hajkefe	70 „																																																																																															
1 dublé bajuszkéfe	20 „																																																																																															
1 valódi serte ruhakefe	45 „																																																																																															
1 körömkefe	05 „																																																																																															
1 surolókefe óriási	20 „																																																																																															
1 surolókefe kisebb	10 „																																																																																															
12 drb Royal angol cipő crém	96 „																																																																																															
1 drb cipőcrém-kefe kenőkefével	70 „																																																																																															
1 „ cipőfényesítő flanel	20 „																																																																																															
1 „ Jurigatum Zománc	80 „																																																																																															
1 metr vörös gumicső	60 „																																																																																															
Egynegyed kö Brunz watta	85 „																																																																																															

Gummi ágylepedő 6 féle minőség igen olcsón, mindennemű betétpótlási cikk legolcsóbban, minden más itt fel nem sorolt pipere és háztartási cikkek legnagyobb választékban, igen olcsón! Saját zsebének ellensége, ha személyesen meg nem győződik az árákról.

Nincs vásárlási kényszer! Illatszerek kimérve a legmodernebb Odeurökben!

Dajkovits E.
fényirodájában
Sas palota

esküvői felvételek a legdiszesebb elrendezésben, villany felvételei speciálitása utólérhetetlen.

Uradalmak, gazdaságok, községek ha jó kútat akarnak, forduljanak:

Márkutz József

villanyerőre berendezett épület és diszműlakatos ipartelepéhez
NAGYVÁRAD, Percses-utca 9. szám.

Szép, tartós és jól főző

takaréktűzhelyek

és lakatos tömegárak állandó raktáron.

Drótkerítéseket a legjutányosabb áron készít.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

TARSOLY és RISZTÓ különlegességek vaskereskedésében
Nagyvárad, Rákóczi-ut. Minden vasárnap kirakat kiállítás.